

T.C.
ÇANAKKALE VALİLİĞİ

GENEL EMİR

Sayı : 2018/1

15/10/2018

Konu : Emre Aykırı Davranış

Vatandaşlarımızın refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; temel hak ve hürriyetlerini korumak Devletimizin asli görev ve sorumluluklarındandır. Ayrıca vatandaşlarımızın ihtiyaçlarının teminine yönelik piyasa koşullarında sunulan mal ve hizmetlere erişiminin güvence altına alınması da Devletimizin yasal sorumlulukları arasındadır. Kamu hizmetleri ile piyasa koşullarında mal ve hizmet sunumu kamu düzeninden etkilenmekte; bu hizmet ve sunumlarda olası aksamalar da kamu düzenini bozabilmektedir. Vatandaşlarımızın günlük hayatlarının aksama ve sıkıntı olmaksızın idamesine ilişkin her türlü tedbiri alma yetki, görev ve sorumluluğu ise şüphesiz kamu idarelerine aittir.

İlimiz sınırları içinde bazı esnaf, firma ve işletmelerin dövizde meydana gelen dalgalanmayı fırsat bilerek vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına yönelik piyasa koşullarında sunulan mal ve hizmetlere fahiş fiyat uyguladığı; bazı ürünleri ise stoklarında bekleterek fiyat artışına neden olduğu, halkın esenliğini ve refahını tehdit edici davranışların ortaya çıktığı görülmüştür. Haksız fiyat artışları ve stokçuluk karşısında mağdur olan vatandaşlarımızın ve iyi niyetli işletmelerin haklarını korumak için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 167. maddesine göre "*Devlet para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirler alır; ...*"

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 9. maddesinin (ç) fıkrasında; "*Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve diğer mevzuatın verdiği yetkiyi kullanmak ve bunların yüklediği ödevleri yerine getirmek için valiler genel emirler çıkarabilir ve bunları ilan ederler.*"

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesinin (c) fıkrasında; "*İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir.*"

Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır. Bu hususta alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymayanlar hakkında 66. madde hükmü uygulanır."

Anılan Kanunun 66. maddesinde; "*İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden ittihaz ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülât gösterenler veya riayet etmeyenler, mahallî mülkî amir tarafından Kabahatler Kanununun 32. maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır. Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürecek toplumsal olayların baş göstermesi hâlinde vali tarafından kamu düzenini sağlamak amacıyla alınan ve usulüne göre ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.*"

5326 sayılı Kabahatler Kanununun "Emre aykırı davranış" başlıklı 32. maddesinde; "Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir. ..."

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 6. maddesinde; bir malın sunumu ve satışından kaçınma ile bir hizmetin sunumundan kaçınma hallerinin denetimi, uygulanması ve izlenmesine ilişkin görevlerde belediyeler yetkili kılınmıştır.

6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanunun 17. maddesinin 2. fıkrasında; "Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine, bu Kanun hükümleri çerçevesinde perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde olmak üzere gerekli denetim ve uygulamaları yapmak ve önlemleri almakla görevli ve yetkilidir.",

Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmeliğin 16. maddesinde "Yetkili idareler, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde denetim yapmakla görevlidir. "

hükümleri bulunmaktadır.

Bu itibarla; kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin önlenmesi ve haksız rekabetin önüne geçilmesi amacıyla;

- İlimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren esnaf, firma ve her türlü işletme tarafından sunulan mal ve hizmetlerin haklı bir neden olmaksızın fiyatlarının yükseltilmemesi,
- Ürünlerin piyasaya arzlarının geciktirilmemesi ve stokçuluk yapılmaması,
- Satılan malın üretim yeri, ayrıca özelliği, tüm vergiler dahil satış fiyatı, birim satış fiyatı, satış fiyatı ve birim fiyatının uygulanmaya başladığı tarih, üretim yeri Türkiye olan mallar için Ticaret Bakanlığınca tespit ve ilan edilen şekil, logo veya işaret şartlarına uyulması,
- Ürünlerde kullanılan etiketlerin tarife ve fiyat listelerinin üzerindeki rakam ve harflerin okunabilir, düzgün, eksiksiz, gerçeğe uygun, yeterli büyüklükte ve başka rakam, kelime ve işaretlerle karışıklığa sebebiyet vermeyecek şekilde kullanılması,
- Tarife ve fiyat listelerinin hangi mala ait olduğunun tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilmesi ve okunabilmesi hususlarına riayet edecektir.

Başta zabıta birimleri olmak üzere yetkili birimlerce denetim faaliyetlerine ağırlık verilecek, yapılan denetimler sırasında aksine hareket edenlerin tespit edilmesi halinde yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde adli ve idari işlemler yapılarak idari para cezası uygulanacaktır.

Bu karar yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

İlanen tebliğ olunur.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Orhan TAVLI
Vali

T.C.
ÇANAKKALE VALİLİĞİ

GENEL EMİR

Sayı:2018/2

15/10/2018

Konu: Emre Aykırı Davranış

Vatandaşlarımızın huzur ve güven ortamı içinde yaşamaları Devletimizin asli görev ve sorumluluklarındandır. Kamu hizmetlerinin aksamaya mahal vermeksizin, değişen koşullara ve ihtiyaçlara uyumlu bir şekilde tüm vatandaşlarımıza ulaştırılması kamu düzeniyle yakından ilişkilidir. Vatandaşlarımızın günlük hayatlarının aksama ve sıkıntı olmaksızın idamesine ilişkin her türlü tedbiri alma yetki, görev ve sorumluluğu ise şüphesiz kamu idarelerine aittir.

Ticari taksilerde seyahat eden vatandaşlarımızın güvenilir hizmet almalarını sağlamak, yaşanabilecek sorunları en aza indirmek önem arz etmektedir.

İl sınırları içinde bazı ticari taksi şoförlerinin; kısa mesafe, çok uzun mesafe ya da olumsuz hava koşullarında veya trafiğin yoğun olduğu saatlerde yolcu almadığı, ödeme konusunda (bozuk para) sorun çıkardığı, özellikle yabancı turistler başta olmak üzere farklı şehirlerden gelen vatandaşlarımızın gidecekleri adresleri bilmemelerini fırsat bilerek ulaşım güzergahını uzatarak yolculardan yüksek ücret talep ettiği, pazarlık usulü ile taksimetre kullanmada imtina ettiği, araç içerisinde yüksek sesle müzik dinlediği, seyir halinde iken cep telefonu ile oyun oynadığı, uzun süreli yüksek sesle konuşarak yolcuları rahatsız ettiği, araç içerisinde sigara içtiği, alkollü iken araç kullandığı, uygunsuz tutum ve davranışlarda bulunduğu **vatandaşlarımızdan gelen şikayet ve taleplerden** anlaşılmaktadır.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 9. maddesinin (ç) fıkrasında; "*Kanun. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve diğer mevzuatın verdiği yetkiyi kullanmak ve bunların yüklediği ödevleri yerine getirmek için valiler genel emirler çıkarabilir ve bunları ilan ederler.*"

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesinin (c) fıkrasında; "*İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin. kişi dokunulmazlığının. tasarrufa müteallik emniyetin. kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir.*

Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır. Bu hususta alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymayanlar hakkında 66. madde hükmü uygulanır."

Anılan Kanunun 66. maddesinde; "*İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden ittihaız ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülât gösterenler veya riayet etmeyenler. mahallî mülkî amir tarafından Kabahatler Kanununun 32. maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır. Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürecek toplumsal olayların baş göstermesi hâlinde vali tarafından kamu düzenini sağlamak amacıyla alınan ve usulüne göre ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar. üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.*"

5326 sayılı Kabahatler Kanununun "Emre aykırı davranış" başlıklı 32. maddesinde; "*Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği. kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir. ...*"

5326 sayılı Kabahatler Kanununun "Tütün mamullerinin tüketilmesi" başlıklı 39. maddesinin 2. fıkrasında; "*Toplu taşıma araçlarında tütün mamulü tüketen kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahatin özel hukuk kişileri tarafından işletilen toplu taşıma*

araçlarında işlenmesi halinde bu ceza ilk başvuru kolluk birim yetkilileri tarafından verilir. Kamuya ait toplu taşıma araçlarında işlenmesi halinde idarî para cezası verme yetkisi bakımından birinci fıkra hükmü uygulanır.

Özel hukuk kişilerine ait olan ve herkesin girebileceği binaların kapalı alanlarında, tütün mamullerinin tüketilemeyeceğini belirtir açık bir işarete yer verilmesine rağmen, bu yasağa aykırı hareket eden kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu ceza, şikâyet üzerine en yakın kolluk birimi yetkililerince verilir."

4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun "Tütün Ürünlerinin yasaklanması" başlıklı 2. maddesinde hangi alanlarda tütün ürünlerinin kullanılmayacağı ve anılan Kanunun "Ceza hükümleri" başlıklı 5. maddesinde ise yasaklanan alanlarda kullananlar hakkında uygulanacak cezalar belirtilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun "Tedbirsiz ve saygısız araç sürme" başlıklı 73. maddesinde; "Karayolunda araçların kamunun rahat ve huzurunu bozacak veya kişilere zarar verecek şekilde saygısızca sürülmesi, araçlardan bir şey atılması veya dökülmesi, seyir halinde sürücülerin cep ve araç telefonu ile benzer haberleşme cihazlarını kullanması yasaktır. Bu madde hükümlerine uymayanlar 1.800.000 lira (2018 yılı için 108,00-TL) para cezası ile cezalandırılırlar." Hükümleri bulunmaktadır.

Bu itibarla; kamu düzeninin korunması, vatandaşlarımızın huzur ve güvenliği için il sınırları içinde ticari taksi şoförlerince;

-Kısa mesafe ya da çok uzun mesafeye yolcu alınmaktan kaçınılması,
-Olumsuz hava koşullarında veya trafiğin yoğun olduğu saatlerde yolcu alınmaktan kaçınılması,

- Ödeme konusunda sorun çıkarılması (bozuk para olmaması ya da çok bozuk para verilmesi),

- Özellikle yabancı turistler başta olmak üzere farklı şehirlerden gelen vatandaşlarımızın gidecekleri adresleri bilmemelerini fırsat bilerek ulaşım güzergahını uzatarak yolculardan yüksek ücret talep edilmesi,

- Araçların bakımsız ve /veya kirli kullanılması,
- Araç içerisinde yüksek sesle müzik dinlenilmesi,
- Seyir halinde iken cep telefonu ile oyun oynanması, uzun süreli yüksek sesle konuşarak yolcuların rahatsız edilmesi,
- Araç içerisinde sigara içilmesi,
- Uygunsuz tutum ve davranışlarda bulunulması,
- Araçta pazarlık usulü yolcu taşınması,
- Alkollü iken araç kullanılması yasaktır.

Aksine davranan şoförler hakkında ilgililerin bildirim halinde tespit tutanağı düzenlemeye kolluk kuvvetleri ve belediye trafik zabıtası yetkili olup ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde adli/idari işlemler yapılacak, gerekli idari para cezası uygulanacaktır.

Bu karar yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

İlanen tebliğ olunur.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Orhan TAVLI
Vali